

การใช้ผักกระเฉด (*Neptunia* sp.) บดแห้งทดแทนปลายข้าวในสูตรอาหารเลี้ยงปลาไนล์ Use of Ground Dried Water Sensitive Plant (*Neptunia* sp.) to Replace Broken Rice in Diets for Nile Tilapia (*Oreochromis niloticus*, Linnaeus)

พันธิธิ ยาสันเทียะ² สราวุธ แสงสว่างโชติ¹ วาสนา เจริญรื่น¹

¹คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ²สำนักงานประมงจังหวัดจันทบุรี

บทคัดย่อ

การศึกษาการใช้ผักกระเฉดบดแห้งทดแทนปลายข้าวที่ระดับต่างๆ กัน 4 ระดับในสูตรอาหารเลี้ยงปลาไนล์ โดยมีระดับทดแทนที่ 0, 50, 75 และ 100 % ชุดทดลองละ 3 ซ้ำ ปลาไนล์ที่ใช้ในการทดลองมีน้ำหนักเฉลี่ย 0.389 กรัม และมีความยาวเฉลี่ย 2.52 เซนติเมตร ทำการเลี้ยงทดลองเป็นระยะเวลา 6 สัปดาห์ ให้อาหารวันละ 3 มื้อ คิดเป็น 10 % ของน้ำหนักตัว พบว่าปลาไนล์ที่เลี้ยงด้วยสูตรอาหารที่ใช้ผักกระเฉดบดแห้งทดแทนปลายข้าวทุกระดับ มีค่าน้ำหนักตัวเฉลี่ย ความยาวเฉลี่ย อัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ย และอัตราการรอดตายเฉลี่ย มีค่าไม่แตกต่างกันทางสถิติ ($p>0.05$) โดยสูตรที่ระดับทดแทน 50 % มีน้ำหนักตัวเฉลี่ย อัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยดีที่สุด เท่ากับ 1.06 ± 0.14 กรัมและ 0.02 ± 0.14 กรัมต่อตัวต่อวัน สำหรับค่าความยาวเฉลี่ยดีที่สุด ในสูตรอาหารที่ใช้ผักกระเฉดบดแห้งทดแทนปลายข้าวที่ระดับ 75 % เท่ากับ 3.88 ± 0.04 เซนติเมตร จากผลการทดลองครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่าสามารถใช้ผักกระเฉดไปเป็นวัตถุดิบทดแทนปลายข้าวในสูตรอาหารปลาไนล์ได้ ซึ่งจะช่วยลดต้นทุนค่าอาหารในการเลี้ยงปลาไนล์และยังเป็นการใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่เหี่ยวเป็นสิ่งที่ไม่มีค่าเพราะเป็นวัชพืชมาทำให้เกิดประโยชน์

คำสำคัญ: ผักกระเฉด, ปลายข้าว, ปลาไนล์

Abstract

The experiment on replacement of broken rice meal protein with ground dried water sensitive plant meal protein in diet of Nile Tilapia (*Oreochromis niloticus*, Linnaeus) at level of 0, 50, 75 and 100 percentage was conducted in 3 replications. The fish with initial body weight at 0.389 g and the length at 2.52 cm were fed with 10 percentage of body weight thrice daily for 6 weeks. There were no differences ($p>0.05$) among the treatments on the values of average body weight, length, growth rate and survival rate. At the level of 50 percentage of ground dried water sensitive plant meal protein showed the highest average body weight and the growth was at 1.06 ± 0.14 g and 0.02 ± 0.14 g /fish /day, respectively. Moreover, using 75 percentage of ground dried water sensitive plant meal protein was optimum for promoting average fish length with 3.88 ± 0.04 cm. The study showed that the ground dried water sensitive plant meal protein could be replaced the broken rice meal protein for Nile Tilapia.

Keyword: water sensitive plant, broken rice meal, broken rice meal

บทนำ

อาหารสัตว์น้ำมีความสำคัญต่อการเลี้ยงสัตว์น้ำอย่างมาก เป็นต้นทุนผันแปรที่สูงที่สุดของการเลี้ยงสัตว์น้ำจึงมีผลโดยตรงต่อ กำไรหรือขาดทุนของผู้เลี้ยง (กรมประมง, 2556) อาหารที่มีคุณภาพดีสัตว์น้ำก็จะมีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว มีสุขภาพดี แข็งแรงและมีลูกตก อาหารสัตว์น้ำนอกจากจะต้องมีคุณค่าทางโภชนาการที่ครบถ้วน และปริมาณที่เพียงพอแล้ว ยังจะต้องมีรูปแบบที่สะดวกและเหมาะสมต่อชนิด ขนาด และวัยของสัตว์น้ำด้วยปลาไนล์เป็นปลาน้ำจืดชนิดหนึ่งอยู่ในวงศ์ Cichlidae เป็นปลาที่มีความอดทน สามารถปรับตัวให้เข้ากับธรรมชาติได้ง่าย เป็นปลาที่กินอาหารได้ทุกชนิดโดยเฉพาะอย่างยิ่งชอบกินสาหร่าย เศษซากเน่าเปื่อยแพลงก์ตอนพืชและสัตว์ตลอดจนสัตว์หน้าดิน (อุทัยรัตน์, 2531) ผักกระเฉด (*Neptunia* sp.) จัดได้ว่าเป็พืชน้ำล้มลุกที่มีจำนวนมากในแหล่งน้ำอยู่ในวงศ์ Mimosaceae พืชในวงศ์นี้พบทั้งพืชยืนต้น พืชไม้พุ่ม พืชล้มลุกรวมทั้งที่เป็นพืชบกและพืชน้ำ ลำต้นมีทั้งตั้งตรง และเลื้อยทอดไปตามพื้นดินหรือพื้นน้ำ ที่รากอาจจะพบปมที่มีจุลินทรีย์อาศัยอยู่ร่วมด้วย(สุชาติ,2542) เป็นพืชล้มลุกลำต้นทอดขนานแตกแขนงไปบนผิวน้ำต้นลอยน้ำมีลักษณะเหมือนผักกระเฉด แต่มีลำต้นใหญ่และแข็งกว่าแผ่นใบใหญ่กว่าและมีสีเขียวสด ต้นที่ขึ้น ชายน้ำหรือบนดินที่ขึ้นและจะมีลำต้นแข็งสีน้ำตาลไม่มี

นม สีขาวหุ้ม ต้นสูง 1-1.5 เมตร (อรุณีและคณะ, 2555) ประชาชนส่วนใหญ่ไม่นิยมนำมารับประทาน เนื่องจากฝักกระดุมมีลำต้นเหนียว แข็งกระด้าง ด้วยสาเหตุนี้จึงทำให้ฝักกระดุมมีการเพิ่มจำนวนมากขึ้น สามารถแพร่พันธุ์โดยการแตกกิ่งก้านขยายเถา หรือรากและแตกฝักทำให้แพร่ขยายพันธุ์ได้อย่างรวดเร็วไปบนผิวน้ำ ทำลายทัศนียภาพของแหล่งน้ำ ทั้งยังส่งผลให้เกิดปัญหาในแหล่งน้ำ เนื่องจากเมื่อฝักกระดุมเจริญ ปกคลุมพื้นที่ผิวของน้ำเป็นปริมาณมากจะทำให้ลดปริมาณแสงที่ส่องผ่านลงในน้ำทำให้แพลงก์ตอนพืชและพืชใต้น้ำสังเคราะห์แสงได้น้อยลงส่งผลกระทบต่อสิ่งที่มีชีวิตที่อาศัยในน้ำ ฝักกระดุมจึงเป็นวัชพืชชนิดหนึ่งที่สร้างผลกระทบต่อแหล่งน้ำได้มาก เพื่อเป็นการกำจัดวัชพืชจึงมีการนำฝักกระดุมมาเป็นวัตถุดิบในการผลิตอาหารสัตว์น้ำ ซึ่งจะเป็นวิธีการช่วยลดปริมาณฝักกระดุม แต่ได้สร้างคุณค่าการใช้ทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อทราบอัตราการเจริญเติบโตและอัตราการรอดตายของปลานิลที่เลี้ยงด้วยอาหารผสมฝักกระดุมในระดับต่างๆ กัน
2. เพื่อทราบสัดส่วนที่เหมาะสมของฝักกระดุมในส่วนผสมของอาหารเลี้ยงปลานิล

วิธีดำเนินการวิจัย

เตรียมสูตรอาหารโดยใช้ฝักกระดุมบดแห้งทดแทนปลายข้าวที่ระดับต่างๆ กัน 4 ระดับในสูตรอาหารเลี้ยงปลานิล โดยมีระดับทดแทนที่ 0, 50, 75 และ 100 % วางแผนการทดลองแบบสุ่มอย่างสมบูรณ์ (Completely Randomized Design : CRD) โดยมีการวิเคราะห์คุณค่าทางโภชนาการของวัตถุดิบ ดังตารางที่ 1 ก่อนจะผสมวัตถุดิบตามสูตรอาหารดังตารางที่ 2 ผสมกันโดยเติมน้ำกลั่นเพื่อให้อาหารเกาะตัว และนำไปเข้าเครื่องบด (Mincer) เพื่ออัดให้อาหารเป็นเส้นทุกสูตรอาหารมีระดับโปรตีน 35 % โดยวางแผนการทดลองแบบสุ่มตลอด ชุดทดลองละ 3 ซ้ำ ใช้ลูกปลานิลอายุ 30-40 วัน ใส่ลงในตู้ขนาด 200 ลิตร จำนวน 30 ตัวต่อตู้ให้อาหารปลาวันละ 2 ครั้ง ช่วงเวลาเช้าและเย็นเปลี่ยนถ่ายน้ำ 2 วันต่อครั้งทำการวัดขนาด และชั่งน้ำหนัก ตรวจวัดคุณภาพน้ำได้แก่ ความเป็นกรด-ด่าง อุณหภูมิ ค่าในไตรทและแอมโมเนีย ทุกๆ 1 สัปดาห์ โดยทำการทดลอง ณ ห้องปฏิบัติการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ อาคารเฉลิมพระเกียรติ 100 ปี สมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีบันทึกข้อมูลทั้งหมดจนครบ 6 สัปดาห์ เมื่อสิ้นสุดการทดลองแล้วนำข้อมูลที่ได้จากการตรวจวัดขนาด และชั่งน้ำหนัก นำไปคำนวณหาอัตราการเจริญเติบโตอัตราการรอดตาย และวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance) เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 %

ตารางที่ 1 คุณค่าทางโภชนาการของวัตถุดิบที่ใช้ประกอบสูตรอาหารในการทดลอง

ชนิดของวัตถุดิบ	พลังงาน Kcal/100g.	เถ้า g/100g.	ความชื้น g/100g.	ไขมัน g/100g.	โปรตีน g/100g.	เยื่อใย g/100g.
ฝักกระดุมอบแห้ง	364.19	6.41	10.9	2.07	16.57	2.93
ปลาป่น	422.49	23.98	13.63	6.24	63.16	4.80
กากถั่วเหลือง	402.24	7.21	14.53	1.00	56.68	2.79
รำละเอียด	488.94	6.95	12.2	19.82	14.35	2.93
ปลายข้าว	302.73	0.44	27.89	1.38	8.02	2.74

ตารางที่ 2 ส่วนประกอบสูตรอาหารที่ใช้ผักกระดาดแห้งทดแทนปลายข้าวเพื่อใช้ทดลองเลี้ยงปลานิล

ชนิดของวัตถุดิบ	สูตรอาหารที่ใช้โปรตีนจากผักกระดาดแห้งทดแทน โปรตีนจากปลายข้าวที่ระดับต่างๆ (%)			
	0	50	75	100
ผักกระดาดแห้ง	0	12.79	19.18	25.57
ปลายข้าว	25.57	12.79	6.39	0
ปลาป่น	24.43	24.43	24	22.43
กากถั่วเหลือง	25.43	24.43	24	24.43
รำละเอียด	20.57	20.57	20	20.57
วิตามินรวม	2	2	3	3.5
น้ำมันพืช	2	3	3.34	3.5
รวม	100	100	100	100
ส่วนประกอบของโภชนาการ (โดยการคำนวณ)				
โปรตีน(%)	34.82	35.35	35.40	35.21
พลังงาน (Kcal)	37,788	38,573	39,372	39,448
ไขมัน (%)	6.20	6.28	6.59	6.25
ความชื้น(%)	16.66	14.35	13.07	11.91
เถ้า (%)	9.23	9.93	10.14	10.21
เยื่อใย (%)	3.18	3.17	3.15	3.11

ผลการวิจัยและอภิปราย

ผลการเปรียบเทียบการทดลองสูตรอาหารการใช้ผักกระดาดแห้งทดแทนปลายข้าวที่ระดับแตกต่างกัน 4 ระดับ โดยแต่ละสูตรมีอัตราส่วนคือ 0:100 (ไม่ใช้ผักกระดาด), 50:50, 75:25 และ 100:0 (ไม่ใช้ปลายข้าว) มีค่าน้ำหนักเฉลี่ยเรียงตามสูตรเท่ากับ 0.93 ± 0.01 , 1.06 ± 0.14 , 0.94 ± 0.04 และ 0.72 ± 0.22 กรัม ค่าความยาวเฉลี่ยเท่ากับ 3.87 ± 0.1 , 3.78 ± 0.63 , 3.88 ± 0.04 และ 3.87 ± 0.09 เซนติเมตร อัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยเท่ากับ 0.02 ± 0.04 , 0.02 ± 0.14 , 0.01 ± 0.04 และ 0.01 ± 0.22 กรัมต่อตัวต่อวัน อัตราการรอดตายเฉลี่ยเท่ากับ 99.89 ± 0.19 , 95.44 ± 3.66 , 99.89 ± 0.19 และ 93.33 ± 5.77 % ค่าที่ได้ในแต่ละสูตรอาหารไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับการทดลองของ เจษฎา (2541) ที่สามารถใช้เปลือกกล้วยแห้งทดแทนปลายข้าว และการทดลองของภูซังค์ (2552) ที่ใช้เปลือกทุเรียนและเมล็ดทุเรียนบดแห้งทดแทนปลายข้าวได้เช่นกัน สำหรับค่าคุณภาพน้ำตลอดการทดลองอยู่ในเกณฑ์ปกติ โดยอุณหภูมิมีค่าในช่วง 28.3-29.5 องศาเซลเซียส ความเป็นกรด-ด่างมีค่า 7.2-7.7 แอมโมเนียมีค่า 0.01-0.04 มิลลิกรัมต่อลิตร และไนโตรเจนมีค่า 0.1-0.5 มิลลิกรัมต่อลิตร

สรุปและข้อเสนอแนะ

จากผลการทดลองการใช้สูตรอาหารที่ใช้ผักกระดาดแห้งทดแทนปลายข้าวพบว่าในทุกะดับการใช้ผักกระดาด ปลามีค่าน้ำหนักตัวเฉลี่ย ความยาวเฉลี่ย อัตราการเจริญเติบโต และอัตราการรอดตายเฉลี่ยให้ผลการทดลองไม่แตกต่างกันทางสถิติ โดยพบว่าสูตรอาหารที่ใช้ผักกระดาดทดแทนปลายข้าวที่อัตราส่วน 50 % มีค่าแนวโน้มดีที่สุด รองลงมาคือ สูตรอาหารที่มีอัตราส่วนใช้ผักกระดาด 100 %, 75 % และสูตรที่ไม่ได้ใช้ผักกระดาด (ชุดอาหารควบคุม)

เอกสารอ้างอิง

- กรมประมง. 2556. ความสำคัญของอาหารสัตว์น้ำ. แหล่งเรียนรู้ด้านประมง. แหล่งที่มา
<http://www.aquatoyou.com/index.php/2013-05-13-09-04-34/782-2013-05-13-10-55-26>. 3
พฤศจิกายน 2556.
- เจษฎา อีสหะ. 2541. การทดลองใช้เปลือกกล้วยแห้งบดละเอียดทดแทนปลายข้าวเป็นส่วนผสมของอาหารเม็ดในการ
เพาะเลี้ยงปลาตะเพียนขาวและปลารวด. พระนครศรีอยุธยา: สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขต
พระนครศรีอยุธยา.
- ภูงค์ วงศ์นิยม. 2552. การใช้เปลือกทุเรียนและเมล็ดทุเรียนบดแห้งทดแทนปลายข้าวในสูตรอาหารเลี้ยงปลาตะเพียน
ขาว. จันทบุรี: คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี .
- สุชาติ ศรีเพ็ญ. 2542. พรรณไม้น้ำในประเทศไทย. กรุงเทพฯ: ภาควิชาพฤกษศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อรุณี รอดลอย สุจินต์ หนูขวัญ ศิวิมล ตีรณรัตน์ และมาลี เอี่ยมทรัพย์. 2552. ชนิดและการกระจายพันธุ์ของพรรณไม้น้ำใน
ภาคตะวันออกของประเทศไทย. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยสัตว์น้ำสวยงามและพรรณไม้น้ำ สำนักวิจัยและพัฒนา
ประมงน้ำจืด กรมประมง.
- อุทัยรัตน์ ณ นคร. 2531. การเพาะขยายพันธุ์ปลา. กรุงเทพฯ: ภาควิชาเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

การประชุมวิชาการวิจัยรำไพพรรณ ครั้งที่ 9

เนื่องในวโรกาสคล้ายวันพระราชสมภพสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี ครบ 111 ปี

เรื่อง “การบูรณาการงานวิจัย เพื่อพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน”
วันที่ 19-20 ธันวาคม 2558

ณ อาคารเฉลิมพระเกียรติฯ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จังหวัดจันทบุรี

จัดโดย.. สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ISBN: 978-974-381-282-8

การประชุมวิชาการวิจัยรำไพพรรณี ครั้งที่ 9
เนื่องในโอกาสคล้ายวันพระราชสมภพสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี ครบ 111 ปี

“การบูรณาการงานวิจัย เพื่อพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน”

วันที่ 19- 20 ธันวาคม 2558

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จังหวัดจันทบุรี

คณะกรรมการฝ่ายจัดการประชุมวิชาการระดับชาติและกองบรรณาธิการ

รายงานสืบเนื่องจากงานประชุมวิชาการวิจัยรำไพพรรณี ครั้งที่ 9

หน่วยงานร่วมจัดประชุมวิชาการ

เจ้าภาพหลัก สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มศรีอยุธยา

มหาวิทยาลัยบูรพา

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก

วิทยาลัยชุมชนตราด

เครือข่ายสหวิทยาการเพื่อการวิจัยและพัฒนา

เครือข่ายอุดมศึกษาภาคตะวันออก (HED Net) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาแห่งชาติ (สกอ.)

คณะกรรมการฝ่ายจัดการประชุมวิชาการและกองบรรณาธิการประชุมวิชาการวิจัยรำไพพรรณี ครั้งที่ 9
(มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี)

ประธานกรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ไวกุณฑ์ ทองอร่าม

อธิการบดี

บรรณาธิการ/ กรรมการ

อาจารย์สุทธินันท์ โสทวิถิ

รักษาการผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา

กรรมการและกองบรรณาธิการ

รองคณบดีฝ่ายวิชาการและวิจัยทุกคณะ

อาจารย์เรืองอุไร วรรณโก

รองผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา

อาจารย์ ดร.พรพรรณ สุขุมหิณี

รองผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา

อาจารย์ ดร.ชุตานา คุณสุข

รองผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา

นางสาวกรรณิกา สุขสมัย

นางสาวชุตินา พิมพ์ภาพ

นางสาวปิยาภรณ์ กระจำศรี

นางสาวสุลิตัน ผดุงสิน

นางสาวบุศรา สาระเกษ

กรรมการและเลขานุการ

กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

อาจารย์สุทธินันท์ โสทวิถิ

นางสาวนิตยา ต้นสาย

นางสาวอุไรวรรณ แสนเขียววงศ์

คณะกรรมการฝ่ายจัดการประชุมวิชาการและกองบรรณาธิการประชุมวิชาการวิจัยรำไพพรรณี ครั้งที่ 9 (บุคคลภายนอก)

ศาสตราจารย์ พิเศษ ดร.ยุวัฒน์ วุฒิเมธี
ศาสตราจารย์ ดร.เปี่ยมศักดิ์ เมนะเศวต
ศาสตราจารย์ ดร.ดวงเดือน พันธุมนาวิน
ศาสตราจารย์ นพ.ศาสตร์ เสาวคนธ์
ศาสตราจารย์ ดร.สุภางค์ จันทวานิช
Professor Dr.Mohamad Pauzi zakari
รองศาสตราจารย์อร่าม อรรถเจดีย์
ดร.บุญรอด บุญเกิด

ศาสตราจารย์ ดร.อำไพ สุจริตกุล
ศาสตราจารย์ ดร.สนธิ สมักรการ
ดร.ดิเรก พรสีมา
ศาสตราจารย์ ดร.สุทัศน์ ยกส้าน
Professor Dr.V.Subramanian
Professor Dr. Gil S. Jacinto
รองศาสตราจารย์ ดร.วิสาชา ภูจินดา
อาจารย์สมภพ จรพิภพ

คณะกรรมการพิชญพิจารณ์ (Peer Review) ในกองบรรณาธิการ (ผู้ทรงคุณวุฒิภายใน)

รองศาสตราจารย์พรทิพา นิโรจน์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรพงค์ คันทวัลย์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรสวัสดิ์ ศิริศานันท์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์เกศินี กุลพฤกษ์
อาจารย์ ดร.สุพัตรา รักษาพรต
อาจารย์ ดร.อุลธิช ดิษฐประณีต
อาจารย์ชัชวาล อยู่ดี
อาจารย์กนกวรรณ อยู่ไสว
อาจารย์ชาภาณี คณาญาติ
อาจารย์เอี่ยมพร รุ่งศิริ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คมพล สุวรรณภูมิ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์รัฐญาณี นิยมกิจ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุริย์มาศ สุขกลี
อาจารย์ ดร.ชวัลรัตน์ สมนึก
อาจารย์ ดร.พรพรรณ สุชุมพินิจ
อาจารย์ ดร.จุฑาภา คุณสุข
อาจารย์เกษขลิ วัฒนรังษี
อาจารย์วฤกุล จุลจาจันทร์
อาจารย์ปรอยฝน วงศ์ขาวจันทร์
อาจารย์วินิษา วงศ์ชัย

คณะกรรมการพิชญพิจารณ์ (Peer Review) ในกองบรรณาธิการ (ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก)

ศาสตราจารย์ ดร.ฐานา บุญหล้า
รองศาสตราจารย์ ดร.วิสาชา ภูจินดา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศิริวัฒน์ จิระเดชประไพ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระพล แจ่มสวัสดิ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ลักษณะพร โรจน์พิทักษ์กุล
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วงเดือน ไม่นานธี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์อิสริย์ กานต์เรืองศิริ
อาจารย์ ดร.นรินทร์ กุลนาคถ
อาจารย์ ดร.เรืองวิทย์ สว่างแก้ว
อาจารย์ ดร.ศักดิ์นา บุญเปี่ยม

รองศาสตราจารย์อร่าม อรรถเจดีย์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชงโค แซ่ตั้ง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อำนาจ ปาอ้าย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สถาพร ตี๋ย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญศรี ปักกะสีนัง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ฉล่องชัย ชิวสุทรกุล
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประชา บุญยวานิชกุล
อาจารย์ ดร.ประชา อินัง
อาจารย์ ดร.บุญรอด บุญเกิด
อาจารย์ ดร.สมภูมิ แสงวงกุล